

Voorbeeld casus mondeling college-examen

Examenvak en niveau	economie havo
Naam kandidaat	
Examenummer	
Examencommissie	
Datum	
Vorbereidingstijd	20 minuten
Titel voorbereidingsopdracht	Deflatie – angst

Instructie

Bestudeer bijgevoegde voorbereidingsopdracht. Uw mondeling examen begint straks met een gesprek over deze casus.

Ter voorbereiding op uw examen kunt u:

- de inhoud van de casus kort samenvatten;
- nagaan bij welke onderwerpen, die u voor economie heeft bestudeerd, de casus aansluit;
- de vakspecifieke begrippen die u tegenkomt omcirkelen en zorgen dat u de betekenis van deze begrippen kunt geven;
- als er vragen onder de casus staan, deze voor uzelf beantwoorden.

Hulpmiddelen

Bij deze voorbereidingsopdracht mag u gebruik maken van:

- een woordenboek

Het is toegestaan op de voorbereidingsopdracht aantekeningen te maken.

Aan het eind van de voorbereidingstijd haalt een van de examinatoren u op.

Bron: www.beurs.com, bewerkt, 27-06-2014

Deflatie – angst

Centrale banken over heel de wereld creëren geld als nooit tevoren. Ze willen de 'fout' uit de jaren '30 niet nog eens maken. Toen hield men de geldkraan dicht en ging de wereld door een ware depressie. Nu houdt men de geldkraan wijd open om de deflatoire krachten tegen te gaan. Maar de kans op deflatie is hardnekkig na een financiële schuldencrisis.

Een depressie krijg je wanneer een economie blijft krimpen tot de overtollige schulden uit het systeem verdwenen zijn en er weer reële en nominale groei gerealiseerd kan worden. Momenteel ervaren we nominale groei, maar krimpt de reële economie.

De omloopsnelheid van het geld, de snelheid waarmee geld in het systeem circuleert, blijft dalen. Dat is de reden waarom we geen hoge inflatie zien ondanks al het printen van geld.

De omloopsnelheid daalt omdat mensen hun schulden terugbetalen. De welvaart van de laatste 30 jaar kwam er door middel van stijgende schulden. Nu vernietigt de private sector deze schulden totdat het systeem opnieuw gezond is. Zo'n proces kan decennia lang duren.

Deflatie hoeft niet per definitie slecht te zijn, al wil men het tegendeel doen geloven. Japan had de afgelopen twee decennia deflatie, maar de economie kon er wel reëel groeien.

Als een economie nominaal 1 % krimpt maar je hebt 2 % deflatie, dan heb je meer dan 1 % reële groei.

Het is de overheid die bevreesd is voor deflatie. Bij deflatie stijgt de reële waarde van de staatsschuld en is het ook voor een overheid moeilijker om deze schuld af te betalen. Wanneer de reële BBP-groei van een economie niet meer voldoende is, moet het maar met inflatie.

Deflatie heeft een zware impact op de belastingen, getuige het volgende voorbeeld van twee situaties:

- 1. Bij constante prijzen krijgt iemand die € 100.000 verdient € 5.000 opslag*
- 2. Bij deflatie van 5 % is er geen loonsverhoging.*

In beide gevallen stijgt de koopkracht van de werknemer met 5 %, maar in het eerste geval kan de overheid op 5 % meer belastingen heffen en in het tweede geval niet.

De economische gevolgen voor de consument zijn dezelfde, maar de overheid verliest bij deflatie.

Richtlijn mogelijke vragen:

Niet alle vragen hoeven in het examen aan de orde te komen en er kunnen ook andere vragen worden gesteld.

1. Wat is deflatie en welke nadelige gevolgen heeft deflatie voor een economie?
2. Van welke conjuncturele situatie is er sprake?
3. Verklaar de beschreven situatie met de verkeersvergelijking van Fisher.
4. Wat is het verschil tussen nominale en reële groei?
5. Laat met een berekening zien dat bij een nominale krimp van 1% en een deflatie van 2%, er meer dan 1% reële groei is.
6. Wat zijn de gevolgen van deflatie voor het overheidstekort?
7. Leg uit dat in de Nederlandse economie de conjunctuurbeweging op twee manieren voor een deel automatisch wordt gestabiliseerd.
8. En wat zijn hiervan de gevolgen voor het overheidstekort?

